

de $3\frac{1}{2}$ pCt., kan begynde at mærkes; men dertil vil der gaa en Aarrække. Men man kan ogsaa gaa den Vej, at Afløsningssummen straks indbetales kontant i Stiftsmidlerne, den gaar saa ind i disse til Forvaltning sammen med de øvrige Kapitaler, som staa der. Naar denne Fremgangsmaade følges, skal Kultusministeriet i Henhold til Tiendeafløsningslovens § 7 bestemme den Rente, som den vedkommende Beneficiarius skal oppebære af disse Midler. I det før nævnte Cirkulære af 27de April 1895 bestemte den daværende Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet denne Rente for Femaaret 1895—99, til $3\frac{1}{2}$ pCt. Denne Bestemmelse forekommer mig nu næppe at have været rigtig, da den blev truffen. For at udfinde den gennemsnitlige Kapitelstakst til Udregningen af Afløsningssummen fandt man det rigtigst at vælge en længere Aarrække. Det foresloges i Cirkulæret at tage den gennemsnitlige Kapitelstakst for de sidste 24 Aar med Udskydelse af de 2 højeste og de to laveste. Det er en noget lang Aarrække, men det skal jeg dog ikke indvende noget væsentligt imod; men det forekommer mig da ogsaa, at man saa i god Konsekvens dermed ogsaa burde have sat den Rente, der skulde svares af de Midler, der komme ind i Stiftsmidlerne for Afløsning af Præstetiender; efter et lidt længere Aaremaal og ikke have sat den efter den Rente, der var den normale i det Øjeblik, da Renten blev sat. Det kan ikke nægtes, at netop den Gang, i Foraaret 1895, i Konverteringsperioden, var Renten det laveste, den har været her i Landet. Det saa virkelig en Tid ud til, at $3\frac{1}{2}$ pCt. kunde siges at være nogenlunde normalt, at man ikke kunde faa stort mere ud af Penge, der skulde anbringes sikkert, hvad disse Penge jo skal. Men for øvrigt skal jeg lade det staa hen, om det kunde forsvares den Gang at fastsætte denne Rente til $3\frac{1}{2}$ pCt.; men nu er en saadan Bestemmelse utvivlsomt langt fra tidssvarende. Der er ingen Tvivl om, at Stiftsmidlerne nu med Lethed kan faa mindst 4 pCt. af deres Kapitaler, og de have sikkert aldrig saa nær været nede ved de $3\frac{1}{2}$ pCt. i Gennemsnit. Men da Renten efter Loven skal sættes i Forhold til den Rente, som Stiftsmidlerne i øvrigt gennemsnitlig oppebære af deres Kapitaler — det staar udtrykkelig i Lovens § 7 — er det givet, at at naar Stiftsmidlerne have let ved at faa 4 pCt, vil det absolut være i Strid med Loven, om man fremdeles vil sætte den Rente, som Præsterne skulle have af Af-

løsningssummen, der gaar ind i Stiftsmidlerne, kun til $3\frac{1}{2}$ pCt. Jeg vilde derfor gerne henstille til den ærede Minister, om han, dersom han fremdeles vil vedblive at fastsætte Renten femaarsvis forud, hvad jeg intet skal have imod, da for det kommende Femaar vil sætte den væsentlig højere. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det vil være rigtigt og paa ingen Maade formeget at sætte den til 4 pCt. Der er jo desværre ingen Udsigt til, at Renten foreløbig skal gaa ned, der er tværtimod snarere Udsigt til, at den endnu en Tid vil stige, men i alt Fald forekommer det mig, at den ikke bør sættes lavere for de kommende 5 Aar, end den Rente Stiftsmidlerne gennemsnitlig have haft i de foreløbne 5 Aar. Den ærede Minister kan maaske mene, at Spørgsmaalet ikke er videre aktuelt, saa længe ingen Præstetiende er afløst, men det vil være et Fejlsyn, om Ministeren ser saadan paa Sagen. Det kunde siges, at Spørgsmaalet havde mindre Betydning, hvis Renten aldrig havde været fastsat, men da den en Gang har været fastsat til $3\frac{1}{2}$ pCt., og alle ville erkende, at denne Rente under de nuværende Forhold paa ingen Maade er tidssvarende eller stemmende med Loven, staar denne Bestemmelse i Cirkulæret alligevel som en Hindring for Afløsning af Tjenden; thi saa længe, der ikke træffes anden Bestemmelse, kunne Præsterne ikke være sikre paa at faa mere end $3\frac{1}{2}$ pCt. af de Midler, der komme ind i Stiftsmidlerne, og saa ville de selvfølgelig ved Forhandlinger om Tjendens Afløsning rette deres Fordringer derefter; det kan man ikke fortænke dem i. Paa min Egn var der i Fjor Forhandlinger i Gang om Afløsning af en Præstetiende, og det er min Overbevisning, at man der vilde have naaet Maalet, dersom Præsten havde turdet stole paa, at han kunde faa den Rente af de Beløb, som gik ind i Stiftsmidlerne, som disse i øvrigt have af deres Kapitaler; men da han saa i det nævnte Cirkulære, at der i Femaaret 1895—99 kun maatte svares $3\frac{1}{2}$ pCt. turde han ikke stole paa, at han i den Tid, der kom efter, kunde faa mere, og selvfølgelig stillede han sine Fordringer efter en Rente af $3\frac{1}{2}$ pCt. hvorved de bleve saa store, at man ikke kunde honorere dem. Jeg haaber derfor, at den ærede Minister paa Grund af de forandrede Forhold, der nu ere komne frem paa Pengemarkedet, vil træffe en anden Bestemmelse end den, der findes i Cirkulæret af 27. April 1895, hvad enten saa Bestemmelsen gives for kortere eller læn-